

Emma Kari vihr

Kirjallinen kysymys Suomen toiminnasta arktisen mertensuojelun edistämiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Ilmastonmuutos koettelee arktisia ekosysteemejä poikkeuksellisen voimakkaasti, sillä arktinen alue lämpenee noin kaksi kertaa nopeammin kuin maapallo keskimäärin. Arktinen ekosysteemi on valtavan paineen alla ilmastonmuutoksen sulattaessa merijäätä nopeasti. Tämän vuoden tammi- ja helmikuussa arktinen merijää on ollut pienempi kuin kertaakaan samalla ajanjaksolla mitaushistorian aikana.

Arktista aluetta on hallinnoitu tähän asti kansainvälisen yhteistyön hengessä, ja merijää on suojannut herkkää ekosysteemiä. Pohjoisella jäämerellä on nykyisellään häviävän vähän mertensuojelualueita. Jään sulaessa ja teollisen toiminnan lisääntyessä kansainvälistä yhteistyötä tarvitaan enemmän kuin koskaan, jotta arktisen alueen tulevaisuus voi olla kestävä.

Vuonna 2013 hyväksytyn arktisen strategian mukaan "Suomi on aktiivinen arktinen toimija, joka osaa kestävällä tavalla sovittaa yhteen arktisen ympäristön reunaehdot ja liiketoimintamahdollisuudet kansainvälistä yhteistyötä hyödyntäen".

Mertensuojelun osalta strategian mukaan Suomi kehittää arktisen alueen suojelualueiden verkostoja sekä erityisesti Pohjoisnapaa ympäröivän, rantavaltioiden talousvyöhykkeiden ulkopuolella sijaitsevan kansainvälisen merialueen suojelua sekä kiirehtii jo tunnistettujen arvokkaiden alueiden suojelutoimenpiteitä. Mertensuojelualueverkoston kehittämistä ja kansainvälisten merialueiden suojelua valtioiden talousvyöhykkeiden ulkopuolella tukee myös Euroopan parlamentin Arktinen päätöslauselma.

Tänä vuonna näitä tavoitteita on mahdollisuus viedä käytännössä eteenpäin Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koordinoivassa OSPAR-komissiossa. Komissio käsittelee kesäkuussa aloitetta, jonka mukaan sen hallinnoimaan osaan Pohjoisen jäämeren kansainvälistä merialuetta perustettaisiin kansainvälinen mertensuojelualue. OSPAR-yleissopimuksen alainen biodiversiteettikomitea käsittelee aloitetta maaliskuun alussa ja totesi, että suojelualoitteen tieteellinen perusta on vahva.

Ensi vuonna Suomi ottaa vastaan Arktisen neuvoston puheenjohtajuuden Yhdysvalloilta, joka on painottanut mertensuojelualueverkoston kehittämistä oman puheenjohtajuuskautensa ohjelmassa. Neutraalina osapuolena, jolla ei ole suoraa omaa intressiä Pohjoisen jäämeren luonnonvarojen hyödyntämiseen, Suomella on Arktisen neuvoston puheenjohtajana erinomainen asema toi-

Kirjallinen kysymys KK 153/2016 vp

mia mertensuojelualueverkoston rakentamisen välittäjänä ja näin edistää arktisen strategian mukaista kestävää visiota Arktiksen tulevaisuudesta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten Suomi toimii OSPAR:ssa edistääkseen kansallisen arktisen strategian mukaista tavoitetta pohjoisnapaa ympäröivän kansainvälisen mertensuojelualueen perustamisesta sekä

miten Suomi aikoo edistää arktisen strategian tavoitetta arktisen alueen suojelalueverkostojen kehittämisestä merialueilla Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskauden ohjelmassa?

Helsingissä 15.3.2016

Emma Kari vihr